www.dobsina.sk www.mestodobsina.sk ročník XV. č. 08 – august - september 2022

DOBŠINSKÉ NOVINY

mesačník obyvateľov
MESTA DOBŠINÁ

VOĽBY 2022 - zoznam kandidátov

Dňa 29. 10. 2022 sa v Slovenskej republike po prvýkrát uskutočnia spojené voľby. Budú to voľby do orgánov samosprávnych krajov – budeme voliť predsedu VÚC a poslancov zastupiteľstva samosprávneho kraja a zároveň voľby do orgánov samosprávy obcí – budeme voliť primátora mesta a poslancov mestského zastupiteľstva. Budú to 2 samostatné voľby konané v jeden deň. Volič bude môcť odovzdať svoj hlas v obidvoch voľbách v tej istej volebnej miestnosti. Samozrejme, volič sa môže zúčastniť iba na jedných voľbách, nie je povinnosťou hlasovať v oboch. Voliť sa bude od 07:00 hod. do 20:00 hod.

V Dobšinej boli pre potreby týchto spojených volieb vytvorené tri volebné okrsky, okrskové volebné komisie budú v kultúrnom dome. Informácia o čase a mieste konania volieb bude do každej domácnosti doručená do 4. 10. 2022. Politické strany, hnutia, ich koalície a nezávislí kandidáti mohli v termíne do 30. 8. 2022 podať kandidátne listiny na voľby primátora mesta a na voľby poslancov

pokračovanie str. 3

V prvý školský deň **privítali tisícku študentov**

Základné a stredné školy po dvoch mesiacoch prázdnin otvorili svoje brány v pondelok 5. septembra 2022 a tým sa začal nový školský rok 2022/2023. V tomto školskom roku bude tieto školy navštevovať na celom Slovensku dovedna viac ako 704 tisíc žiakov. Do školských lavíc zasadne vyše 60-tisíc prvákov základných škôl. Všetci žiaci sa v tento deň vďaka priaznivému počasiu sústredili na nádvoriach svojich škôl, na ktorých zazneli slávnostné príhovory. V tomto duchu to prebiehalo aj v Dobšinej, kde žiakov privítali riaditelia a učiteľský zbor miestnych škôl, spolu so zástupcami mestskej samosprávy.

Najpočetnejšia Základná škola v Dobšinej svoje brány otvorila o 9-tej hodine. Po slávnostnom príhovore riaditeľa školy, Mgr. Jaroslava Hutníka a primátora mesta Dobšiná, Jána Slováka, sa do svojich tried odobralo presne 640 žiakov. Do lavíc v prvom ročníku zasadlo dovedna 124 prvákov v šiestich triedach. ZŠ v Dobšinej má v tomto školskom roku 30 tried z toho 16 na prvom stupni a 14

pokračovanie str. 3

Rekonštrukcia Zimnej ulice na dosah

Začiatkom júla 2022 sme vás informovali, že Mestu Dobšiná bolo v súvislosti s opravou miestnych komunikácií doručené rozhodnutie, ktorému sa potešil azda každý obyvateľ. Sprostredkovateľský orgán, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky konajúci v mene Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, na základe výsledkov konania o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v projekte s názvom Podpora dobudovania základnej technickej infraštruktúry v Dobšinej, podporil projekt obnovy cestnej komunikácie celej Zimnej ulice a jej chodníkov.

- výška nenávratného finančného príspevku maximálne 1 457 699,54 €
- celkové oprávnené výdavky projektu vo výške 1 534 420,57 €

Samotný proces verejného obstarávania na zhotoviteľa prác a teda rekonštrukciu vozovky a chodníkov Zimnej ulice trval 5 mesiacov. V zmysle zákona o verejnom obstarávaní bola spustená a prebehla súťaž, na základe čoho bola vysúťažená zmluvná cena diela. Ako pre Dobšinské noviny povedal primátor Mesta Dobšiná,

Ján Slovák,: „Mám veľkú radosť z toho, že sa nám darí tento veľký projekt napĺňať podľa očakávaní. V auguste 2022 sme podpísali zmluvu s víťazným uchádzačom a momentálne plynie lehota, kde prebieha zákonný proces kontroly kontrolným orgánom, ktorým je Ministerstvo vnútra SR. Až po tomto procese, ktorý môže trvať aj tri mesiace môžeme začať so samotnými prácami na Zimnej ulici, no malo by tak byť ešte v tomto kalendárnom roku."

Bratislavská firma Strabag, s. r. o., ako víťaz bude realizovať stavebné práce po dobu 8 mesiacov od odovzdania staveniska a jeho prevzatia (po procese kontroly MINV). Celková cena rekonštrukcie vozovky a chodníkov najdlhšej ulice v Dobšinej, Zimnej ulice, by podľa zverejnenej zmluvy o dielo mala vyjsť na 1 084 192,08 € vrátane DPH. Uveďme, že v roku 2019 Mesto Dobšiná zabezpečilo nový asfaltový koberec aj pre celú Novú ulicu, ktorá je druhou najdlhšou ulicou mesta a asi tri štvrtiny Ulice SNP. V roku 2021 sa pokračovalo dokončením zvyšnej štvrtiny vozovky na SNP ulici a taktiež nový asfaltový koberec pribudol vo Vlčej Doline. Na tento rok má okrem veľkej rekonštrukcie Zimnej ulice mestská samospráva v pláne realizovať časť „Rik" a etapu A Záhradnej ulice. Projektovo je tiež pripravená aj etapa B Záhradnej ulice, čo značí ďalší pozitívny posun v realizácii opráv mestských cestných komunikácií, v čom Dobšiná hodlá pokračovať.

Text & foto: J. Karika

Upozornenie poplatníkov

Mesto Dobšiná ako správca miestnych daní a poplatku upozorňuje občanov, že druhá splátka dane z nehnuteľností a poplatku za komunálny odpad za rok 2022 je splatná do 30. septembra 2022.

V prípade, že miestne dane a poplatok nie sú uhradené včas alebo v správnej výške, daňové nedoplatky za rok 2022, prípadne za predošlé roky, sú vymáhané v zmysle zákona č. 563/2008 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v exekučnom konaní.

MsÚ Dobšiná

Rozhlas v Dobšinej je znovu funkčný

Mestský rozhlas v Dobšinej zabezpečuje popri dnes moderných online prostriedkoch tradičné informovanie obyvateľov dlhé desaťročia. Počas jeho prevádzky zaznamenala samospráva mesta, ktorá ho prevádzkovala na stovky problémov menšieho, či väčšieho rozsahu. Vždy sa to však podarilo vyriešiť, často za cenu nemalých investícií a veľkého úsilia. V novembri 2021 sa mestský rozhlas z dôvodu vážnej technickej poruchy obyvateľom ohlásil naposledy. Rozhlas sa odmlčal až do augusta 2022, odkedy sa obyvateľom znovu pravidelne ozýva v celom meste v intervaloch, od pondelka do štvrtku v časoch o 10:00 a 14:30 a v piatok o 10:00 hod.

Dnešnú situáciu priblížil primátor mesta Dobšiná, Ján Slovák: „Z dôvodu vysokých nákladov na kúpu úplne nového rozhlasu, kedy podľa vypracovanej ponuky by nový rozhlas vyšiel až na 80 000 €, sa pôvodný niekoľko rokov opravoval, aby naďalej fungoval. Naši občania sú totiž zvyknutí na jeho hlásenia. Keď vypovedal

úplne, podľa reakcií a mini online ankety obyvateľom chýbal a žiadali si jeho zachovanie. Pre zložitosť káblových rozvodov sme museli k jeho oprave pristúpiť až počas skutočne suchých letných dní, kedy Technické služby Mesta Dobšiná vymenili, alebo znovu prepojili rozvody rozhlasu v uliciach Dobšinej. Na samotnej ohlasovni umiestnenej na radnici mesta sme vymenili starú a už nefunkčnú techniku potrebnú k vyhlasovaniu oznamov za novú a dokúpili sme ďalšie potrebné komponenty. Tým sme docielili funkčnosť mestského rozhlasu, ktorý naďalej rozširujeme a zabezpečujeme vo vlastnej réžii. Hľadal som a budem naďalej hľadať možnosti, ako získať financie aj na úplnú výmenu rozhlasu pomocou vhodného projektu."

Dobšinská mestská samospráva tiež dodáva, že v budúcnosti bude aj starý rozhlas podľa možností naďalej udržiavať, čo zabezpečujú Technické služby Mesta Dobšiná, no bude rozvíjať aj modernejšie spôsoby informovania obyvateľov, pričom mnohé z nich už dnes plne využíva. Ako uviedol správca webovej stránky a redaktor Mesta Dobšiná, Juraj Karika, „Mesto oznamy okrem mestského rozhlasu zverejňuje na webstránke www.dobsina.sk priamo v úvode webového sídla a skoro tri roky oznamy uverejňuje aj v mestskej mobilnej aplikácií dostupnej pre Android a iOS s názvom Virtuálne, ktorá ponúka okrem oznamov rozhlasu a úradných oznamov aj pokročilé funkcie ako notifikácie, dokonca priame poslanie podnetu samospráve a mnohé ďalšie. Mesto tiež informuje obyvateľov prostredníctvom sociálnych sietí mesta. Drvivá väčšina obyvateľov má na využitie týchto online služieb vybavenie a možnosti. Obyvateľom, ktorí však online služby nemôžu, či nevedia využiť, slúži aj úradná tabuľa mesta na námestí a tiež tlačené Dobšinské noviny."

Red. DN

V prvý deň **školského roka...**

dokončenie zo str. 1

tried na druhom stupni.

Podobný priebeh malo otvorenie školského roka 2022/2023 aj na SOŠ techniky a služieb, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja (KSK), kde školu momentálne navštevuje 179 študentov v 8 maturitných triedach.

Na Spojenej škole, Nová 803 Dobšiná v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK navštevuje školu 178 žiakov v 17 triedach. V Dobšinej sa do škôl pôsobiacich na jej území odobralo dovedna 997 žiakov základných a stredných škôl. Nezabúdajme ani na tých najmenších, ktorí sa na povinnú školskú dochádzku iba pripravujú v dvoch materských školách na území nášho mesta. V materskej škole na Ul. SNP sa do štyroch tried odobralo 80 škôlkarov a v Materskej škole na Ul. P. J. Šafárika je rovnako v štyroch triedach 82 škôlkarov.

Dodajme, že v novom školskom roku budú školy fungovať ako v čase pred pandémiou. Do lavíc žiaci zasadnú bez povinnosti nosenia rúšok, izolácia bude len pre pozitívnu osobu. Riaditeľ školy v prípade zlej pandemickej situácie bude mať možnosť zatvoriť triedu na päť dní, či vyhlásiť chrípkové prázdniny. Ranný filter zostáva len pre materské školy, na základných a stredných školách táto povinnosť nebude. Všetkým študentom naša redakcia praje veľa úspechov počas celého školského roka.

Text & foto: J. Karika

VOĽBY 2022 - zoznam kandidátov

dokončenie zo str. 1

mestského zastupiteľstva.

Dňa 7. 9. 2022 zasadala mestská volebná komisia, ktorá po preskúmaní kandidátnych listín zaregistrovala týchto kandidátov na primátora mesta a poslancov mestského zastupiteľstva (vľavo).

Volí sa zakrúžkovaním poradového čísla kandidáta, ktorému chce dať volič svoj hlas. U primátora môže dať hlas iba jednému kandidátovi, u poslancov MsZ najmenej 1 a najviac 11 kandidátom.

Mgr. Eva Dovalovská, zapisovateľka mestskej volebnej komisie, foto: JK

KANDIDÁTI NA PRIMÁTORA MESTA

1. Ján Slovák, KDH, Sme rodina, Slovenský PATRIOT
2. Radovan Žori, nezávislý kandidát

KANDIDÁTI NA POSLANCOV MSZ

1. Milan Bartko, nezávislý kandidát
2. Roman Bubenčík, nezávislý kandidát
3. Mgr. Viera Bubenčíková, KDH, Sme rodina, Slovenský PATRIOT
4. Mgr. Pavol Fajdek, KDH, Sme rodina, Slovenský PATRIOT
5. Stanislav Grančák, nezávislý kandidát
6. Karol Horník, HLAS – SD
7. Milan Horváth st., HLAS – SD
8. Milan Horváth ml., nezávislý kandidát
9. Pavol Horváth, KDH, Sme rodina, Slovenský PATRIOT
10. Mgr. Mária Hutníková, nezávislá kandidátka
11. Marián Kalmár, nezávislý kandidát
12. Emil Kozák, nezávislý kandidát
13. Ing. Jozef Kušnirák, Národná koalícia/Nezávislí kandidáti
14. Miroslav Lászlo, HLAS – SD
15. Martin Lipták, KDH, Sme rodina, Slovenský PATRIOT
16. Anna Macková, KDH, Sme rodina, Slovenský PATRIOT
17. Ing. Vlastimil Majerčák, KDH, Sme rodina, Slovenský PATRIOT
18. Ján Málik, HLAS – SD
19. Milan Priatka, ZA ĽUDÍ
20. Miroslav Rešovský, KDH, Sme rodina, Slovenský PATRIOT
21. Radovan Žori, nezávislý kandidát

SPOMIENKA

Sú chvíle, ktoré ťažko prežívame.
Sú dni, na ktoré stále spomíname.
Sú ľudia, na ktorých nezabúdame,
pretože navždy ostávajú v našich srdciach.
Ani my nezabúdame na nášho manžela, otca a starého otca
MILANA LUKÁČA.

Dňa 21.8.2022 si pripomíname 1. výročie jeho úmrtia.

S láskou si ho pripomína i celá ďalšia smútiaca rodina.

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

júl - august 2022

02.07.2022 v čase o 11:30 hod. nahlásil telefonicky občan na oddelenie MsP, že pred pohostinstvom Turzák je opitý občan, ktorý vykrikuje a nadáva okoloidúcim občanom. Týmto sa dopustil priestupku budenia verejného pohoršenia. Po príchode hliadky na miesto, bola osoba vyzvaná, aby šla domov a upustila od ďalšieho konania. Nasledujúci deň, bola priestupcovi uložená bloková pokuta.

07.07.2022 v čase o 11:00 hod. hliadka MsP pri hliadkovej činnosti, zistila na Zimnej ulici nepovolený ambulantný predaj tovaru z motorového vozidla. Pri kontrole bolo zistené, že občan Rumunska predával koberce, na čo nemal príslušné povolenie, za čo mu bola uložená bloková pokuta a bol vykázaný z mesta.

24.07.2022 v čase o 14:30 hod. telefonicky nahlásil majiteľ predajne CENTRUM VINA SHOP na oddelenie MsP, že v jeho obchode došlo ku krádeži oblečenia. Šetrením bol zistený mladistvý páchateľ, ktorý musel tovar zaplatiť a bola mu uložená aj bloková pokuta.

03.08.2022 v čase o 16:30 hod. požiadalo OO PZ v Dobšinej o preverenie udalosti na Zimnej ulici, kde malo dôjsť k napadnutiu a pohryzeniu psom. Na oddelenie MsP sa dostavila aj matka pohryzeného chlapca, ktorý potreboval lekárske ošetrenie. Šetrením bol zistený majiteľ psa, ktorému bola uložená bloková pokuta za nezabezpečenie proti voľnému pohybu psa na verejnosti.

10.08.2022 v čase o 20:30 hod. nahlásila hliadka MOPS na oddelenie MsP, že na Železničnej ulici dochádza k budeniu verejného pohoršenia osobou, ktorá ide smerom na sídlisko a hádže po ceste skateboard. Po príchode hliadky na miesto, bol priestupca upozornený na priestupok a vyzvaný, aby od ďalšieho konania upustil. Za uvedený skutok mu bola uložená bloková pokuta.

20.08.2022 v čase o 08:00 hod. sa na oddelenie MsP osobne dostavil občan mesta, ktorý oznámil, že mu na záhrade svorka psov napadla ovce, ktoré tam chová a roztrhali mu barana, čím mu bola spôsobená škoda na majetku. Boli zistení majitelia psov, ktorým bola uložená bloková pokuta a musia nahradiť vzniknutú škodu.

25.08.2022 v čase o 08:30 hod. bolo kamerovým systémom zistené na Jarkovej ulici poškodenie sklenenej výplne na zastávke SAD. Na oddelenie MsP sa dostavil priestupca osobne a uviedol, že uvedenú škodu zaplatí. Za uvedený skutok mu bola uložená aj bloková pokuta.

Mestská polícia v Dobšinej

Zdravotnícky pracovník bude pôsobiť **aj na Základnej škole v Dobšinej**

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Financované Európskou úniou NextGenerationEU

PLÁN OBNOVY

Základná škola Eugena Ruffinyho sa koncom predchádzajúceho školského roka zapojila do výzvy na „Zdravotníckeho pracovníka v materskej, v základnej a v strednej škole“, ktorú vyhlásilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Program je financovaný z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Cieľom výzvy bola podpora škôl prostredníctvom zamestnania zdravotníckeho pracovníka ako nepedagogického zamestnanca na poskytovanie zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti, realizáciu skríningu s cieľom včasnej identifikácie zdravotných problémov u detí a žiakov, preventívne a poradenské aktivity v oblasti podpory zdravého životného štýlu, prevencie ochorení a ďalšie činnosti. Patrili sme medzi 92 úspešných žiadateľov, a tak bude aj v našej škole od 1.9.2022 do 31.8.2024 pôsobiť zdravotnícky pracovník.

Našu školu navštevujú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, žiaci, ktorí sú chorí alebo zdravotne oslabení. Denne zabezpečujeme pomoc týmto žiakom nielen počas výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom pedagogických asistentov, ale často im poskytujeme aj nevyhnutnú starostlivosť súvisiacu s ich zdravotným stavom. Táto pomoc však súvisí so zdravotnou a ošetrovateľskou starostlivosťou, na ktorú pedagogickí asistenti nemajú potrebnú kvalifikáciu. Ide napríklad o sledovanie a posudzovanie aktuálneho zdravotného stavu žiaka, aplikáciu liekov žiakom všetkými dostupnými formami, zabezpečovanie intimity žiakov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, identifikáciu a elimináciu zdravotného rizika u chorých žiakov a podobne. Zdravotnú a ošetrovateľskú starostlivosť zdravotnícky pracovník poskytuje žiakovi so súhlasom jeho zákonných zástupcov a informuje ich o nej. O zdravotnom stave žiaka informuje zdravotnícky pracovník príslušného všeobecného lekára pre deti a dorast.

Zdravie je potrebné si chrániť, preto by sme radi využili príležitosť aj na realizáciu preventívnych a poradenských činností. Prostredníctvom vzdelávacích aktivít zdravotného pracovníka chceme viesť žiakov k ochrane svojho života a zdravia, ako aj života a zdravia iných, k udržiavaniu dobrého duševného zdravia a k zdravému životnému štýlu, ktorým je možné predchádzať civilizačným chorobám. Ťažiskovou úlohou zdravotníckeho pracovníka budú aj záujmové a vzdelávacie aktivity, ktoré vedú žiakov k osvojeniu si správnych hygienických návykov, ako aj riadenie hygieny školského prostredia a zabezpečovanie epidemiologických a hygienických opatrení v škole.

Ing. Janka Liptáková

Letná sezóna **v TIC Dobšiná**

Aj našu prevádzku poznačila pandémia koronavírusu, čo spôsobilo pokles návštevnosti informačného centra. Nakoľko bol cez letnú sezónu značný úbytok turistov v porovnaní s tým, koľko ich bolo pred pandémiou koronavírusu, tak za toto obdobie sme zaznamenali 64 turistov, prevažne domácich návštevníkov. Zo zahraničných návštevníkov to boli najmä českí, poľskí, nemeckí, francúzski a maďarskí. Najväčšiu návštevnosť sme zaznamenali v mesiaci august, a to 39 turistov, čo je obrovský pokles oproti minulým rokom, avšak za rok 2022 to bolo doposiaľ najvyššie číslo. Domáci turisti a návštevníci si prišli zakúpiť čipy na detské ihrisko a rôzne suveníry, či už knihy, pohľadnice, magnetky, mapy, známky, prípadne využili možnosť použitia pečiatok mesta Dobšiná do turistických denníkov. Návštevníkom sme poskytli kopírovacie služby a taktiež si odniesli informačné prospekty, propagačné materiály, letáky, pohľadnice a mapky. Zahraniční, ale aj domáci turisti sa najviac zaujímali o cyklotrasy a turistiku v okolí Dobšinej a v Slovenskom raji, o Dobšinskú ľadovú jaskyňu, možnosti vyžitia na Dedinkách a Dobšinskej Maši, zaujímali sa o pamiatky v okolí (Slavošovský tunel, kostoly Gotickej cesty, kaštieľ Betliar, Chmarošský viadukt, Banícke múzeum v Rožňave, Hrad Krásna Hôrka), turisti sa zaujímali o možnosť navštíviť kostoly, Banícky dom a mestskú radnicu.

Turistické informačné centrum ponúka návštevníkom rozličné prospekty, propagačné materiály, brožúrky, mapy a letáky bezplatne. Na predaj ponúka rôzne druhy suvenírov ako sú knihy o histórii a baníctve v Dobšinej, okolitých obciach, pohľadnice Dobšinej a Slovenského raja, nové grafické magnetky mesta Dobšiná a magnetky Slovenského raja, odznaky s erbom Dobšinej, turistické mapy Slovenského raja, Slovenského krasu a Nízkych Tatier, turistické vizitky okolitých pamiatok a atraktivít, turistické denníky, turistické známky Dobšinej a mnohé ďalšie.

Dúfame, že v budúcom roku počet domácich turistov začne stúpať a ľudia si začnú uvedomovať, že nie je potrebné cestovať na dovolenku za zážitkami do zahraničia, ale že máme množstvo prírodného bohatstva a neprebádaných kútov tu u nás na Slovensku. Tým by sa podieľali na zvyšovaní aktívneho domáceho cestovného ruchu a zároveň pomáhali domácim podnikateľom pôsobiacim v cestovom ruchu znovu naštartovať svoje podnikanie.

Mgr. Michaela Poláková
TIC Dobšiná

Projekt ZŠ v Dobšinej: **Kompenzácia poplatku v školskom klube detí**

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Financované Európskou úniou NextGenerationEU

PLÁN OBNOVY

V Základnej škole Eugena Ruffinyho v Dobšinej sa vždy snažíme zlepšiť a skvalitniť výchovno-vzdelávací proces aj voľnočasové aktivity žiakov, zmodernizovať a revitalizovať priestory školy, a tak sa pravidelne zapájame do rôznych rozvojových projektov a výziev, ktoré vyhlasuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Boli sme úspešným žiadateľom aj v projekte, ktorý je financovaný z Plánu obnovy a odolnosti SR s názvom Kompenzácia poplatku v školskom klube detí za žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a v hmotnej núdzi. A to už druhýkrát! V prvom kole sa projekt realizoval v čase od 1. februára 2022 do 30. júna 2022, druhé kolo sa bude realizovať v tomto školskom roku 2022/2023.

Pedagogická práca v školskom klube detí (ŠKD) má svoje špecifiká – deťom zabezpečuje odpočinok, rekreáciu, ale i záujmové využitie voľného času. Činnosť v ŠKD rozvíja dieťa v schopnostiach dôležitých pre život v spoločnosti a prostredníctvom aktivít mimo vyučovania ho vybavuje žiaducimi vedomosťami, schopnosťami, ale aj postojmi. Dieťa sa tu učí žiť s ostatnými, spolupracovať a tolerovať individualitu ostatných. ŠKD posilňuje individualitu každého jedinca, pomáha mu nájsť sa a dosiahnuť úspech. Najväčšiu rolu tu zohráva motivácia, radosť z činnosti, ctižiadosť, zvedavosť a povzbudzovanie.

Hlavným poslaním výchovy v čase mimo vyučovania je prispievať k utváraniu čoraz lepších predpokladov na všestranný harmonický rozvoj osobnosti žiakov. Pretože sa dieťa zdržuje v ŠKD väčšinu popoludnia, patrí sem zákonite podstatná časť jeho prípravy na vyučovanie. ŠKD svojou činnosťou umožňuje deťom, ktoré to potrebujú, alebo ich rodičia si to želajú, pripravovať sa na školské vyučovanie precvičovaním a opakovaním učiva, ale aj písomnou prípravou.

Deti, ktoré navštevujú náš školský klub sú žiakmi našej školy. Prevažne ide o deti zo sociálne znevýhodneného prostredia a z rodín v hmotnej núdzi, u ktorých sa môžu prejaviť ťažkosti s osvojovaním si učiva. Tie môžu viesť k školskému neúspechu, keďže pravidelná domáca príprava na vyučovanie je u týchto detí veľmi zriedkavá. Jedným z podporných opatrení v edukácii žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia je návšteva ŠKD. Hlavnou prekážkou pri zapojení sa žiakov do jeho činnosti sú však poplatky za ŠKD. Spomínaný projekt odstraňuje túto prekážku, pretože kompenzuje týmto žiakom všetky poplatky za ŠKD a vďaka tomu im môžeme pomáhať a venovať im pozornosť aj v našom klube. Obrovskou výhodou ŠKD je, že učí žiakov nielen to, ako zmysluplne a efektívne využiť voľný čas, ale zároveň zlepšuje aj ich prospech, dochádzku, správanie, rozvíja ich špecifické schopnosti a záujmy a v neposlednom rade odbremeňuje rodičov od pomoci pri príprave dieťaťa na vyučovanie.

Ing. Janka Liptáková

Prázdninový výlet Komunitného centra

Dňa 16. 8. 2022 pracovníčky Komunitného centra v Dobšinej zorganizovali pre deti výlet do Dobšinskej Ladovej Jaskyne. Na tento výlet prispeli rodičia detí prostredníctvom burzy letného oblečenia, ktorá sa konala v komunitnom centre. Deti si mohli precvičiť svoje fyzické zručnosti, obratnosť a odvahu pri preliezaní lán v TARZÁNII. Navštívili aj ranč na Samelovej lúke, kde sa povozili na koňoch. Zároveň sa oboznámili so starostlivosťou o kone a ostatné domáce zvieratká, ktoré na tomto ranči sú. Z výletu sa deti vrátili spokojné, šťastné a obohatené o nové zážitky. Zároveň by sme radi poďakovali pánovi primátorovi mesta Jánovi Slovákovi, ktorý nám zabezpečil autobus.

KC Dobšiná

Prímestský letný tábor CVČ Dobšiná

Najkrajšie letné prázdninové dni strávili deti v Prímestskom letnom tábore v CVČ Dobšiná. V štyroch turnusoch sa v ňom vystriedalo 106 detí. V každom turnuse bol pripravený program zameraný na pohyb, tvorivosť, zábavu a vzdelávanie. V rámci spoznávania nových miest sme absolvovali turistiku na Turniansky hrad, prezreli sme si sochu anjela v Háji, spoznávali sme krásy Horehronia a Slovenského raja, kde sme navštívili Chmarošský viadukt, pri Depo café Telgart sme si dali zmrzlinku, napili sme sa z prameňa Hrona, zahrali sme sa na skvelom detskom ihrisku pri Ranči pod Ostrou skalou a na záver sme sa prešli po náučnom chodníku Mokrade Hnilca v Dobšinskej Ľadovej Jaskyni.

Celodenný výlet nás zaviedol aj do našich krásnych Tatier. V úvode sme navštívili DINOPARK Tatry, kde nás čakala prehliadka tajomných živočíchov - dinosaurov, ktorí obývali našu Zem pred miliónmi rokov, film Dobrodružstvá T-rexíka v 2D kine a dinosaurie skákacie hrady. Krásne výhľady na tatranské končiare sme si užili pri prechádzke okolo Štrbského plesa. Posledný turnus sme navštívili zážitkovú galériu pre deti LaborARTórium v Spišskej Novej Vsi.

Zamestnankyňa Mestských lesov v Dobšinej sl. Viktória Vikartovská pre nás v rámci lesnej pedagogiky pripravila veľmi zaujímavé aktivity v lese, pán Marek Leško Rusnák naučil deti základy tenisu. Za cenné rady ohľadne dopravnej výchovy ďakujeme príslušníkom Mestskej polície v Dobšinej, Františkovi Kožiakovi a Ľudovítovi Lachovi. Deti sa naučili ako sa správne chovať v cestnej premávke, aké pravidlá platia pri jazde na bicykli a kolobežke, ako chrániť seba aj iných. Za skvelý zážitok ďakujeme aj zamestnancom žrebčína v Dobšinej, za super jazdu na konskom záprahu.

Každý turnus si deti vyskúšali svoju fantáziu na tvorivých dielňach. Vyrobili si táborovú šatku technikou batika, indiánsku masku technikou kašírovania atď. Kreativitu si deti vyskúšali aj pri príprave maškŕt, napr.: palacinkové špízy, slané muffiny, letné kokteily alebo pizzové lízanky.

Na športovanie sme využili našu dobre vybavenú centrácku záhradu, ale aj multifunkčné ihrisko, dopravné ihrisko a detské ihrisko na sídlisku. Samozrejme nový bazén na kúpanie bol v kurze celý mesiac. Z mnohých aktivít, ktoré deti absolvovali, môžeme spomenúť aspoň hľadanie pokladu, výroba sopky, zber liečivých byliniek, centrácka olympiáda a mnoho ďalších hier a súťaží.

Ďakujeme všetkým za pomoc, pani kuchárkam MŠ Dobšiná za dobré obedy, pani vedúcej Milk-agro za prípravu suchých obedov na výlety, rodičom za dôveru a detičkám, ktoré boli tento rok veľmi dobré. Tešíme sa v novom školskom roku na stretnutie v záujmových útvaroch a na akciách v rámci príležitostnej činnosti.

Ing. Mária Rybárová

78. výročie SNP
sme si pripomenuli aj v Dobšinej

Dňa 30. augusta 2022 sme si aj v Dobšinej slávnostne pripomenuli 78. výročie Slovenského národného povstania (SNP). Na Námestí troch ruží, kde je postavený pamätník na najväčšiu hrdinskú odozvu Slovákov počas druhej svetovej vojny proti okupačným vojskám, ktorý bol odhalený z príležitosti 25. výročia SNP (rok 1970), sa zišli občania mesta, zástupcovia samosprávy a členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB). O 14:00 hodine zaznela po položení vencov báseň a slávnostné príhovory. Prítomné zhromaždenie privítala za samosprávu mesta MVDr. Terézia Balážiková, ktorá zakrátko udelila slovo pani Márii Novotnej, podpredsedníčke SZPB v Dobšinej.

Pani Novotná vo svojom príhovore priblížila historické súvislosti, ktoré sa stali počas SNP vo vzťahu k nášmu mestu a uviedla: „V dňoch povstania, sa aj obyvatelia nášho mesta aktívne zapojili do SNP. Už v prvých dňoch nastupovali do vojenských a partizánskych jednotiek, aby pomohli pri obrane slobodného územia. V boji za slobodu a pokojný život priamo v SNP, no i v ďalšom období oslobodzovacích bojov, padlo 13 občanov z Dobšinej. Patrí im naša úcta, no najmä vďaka.“

Dodajme, že v našom meste bolo v povstaleckom období veľkým úspechom zriadenie nemocnice v budove Duschekovho ústavu (dnešný Detský domov). Tým, ktorí padli v oslobodzovacích bojoch, ale aj tým, ktorí sa vrátili z vojny s podlomeným zdravím a ďalej sa podieľali na živote boli v meste Dobšiná odhalené dva pamätníky (Pamätník padlých hrdinov na Ul. SNP a pamätník na Nám. Troch ruží) a štyri pamätné tabule (budova železničnej stanice, budova SOŠT – bývalé gymnázium, budova radnice mesta a budova pošty).

Po celý čas počas 78. výročia osláv držali pri pamätníku SNP stráž štyria členovia baníckeho združenia Bratstvo – Brűderschaft. S programom vystúpil aj miestny spevokol Jednoty dôchodcov v Dobšinej, čo umocnilo slávnostnú atmosféru. V rokoch 1939 – 1945 okupanti odviekli z územia Slovenska do koncentračných táborov viac ako 80 tisíc ľudí, z nich sa takmer 70 tisíc už nikdy k svojim blízkym nevrátilo. Obetiam najväčšej vojny, ktorá si dovedna vyžiadala podľa odhadov až 72 miliónov ľudských životov, obyvatelia pre tichú spomienku postavili pamätníky, ku ktorým každoročne kladieme kytice kvetov a vence vďaky tak, ako to robíme každoročne aj v Dobšinej. Ich obete sú pre nás mementom, aby sme nikdy nedopustili návrat hrôz vojny.

Text & foto: Juraj Karika

10. SEPTEMBER 2022: SVETOVÝ DEŇ PRVEJ POMOCI

Poskytnúť prvú pomoc a zachrániť tak ľudský život - túto schopnosť môže mať každý z nás bez ohľadu na vek. Duchaprítomnosť a znalosť postupov prvej pomoci môžu v kritickej chvíli rozhodnúť o tom, či budeme svedkom tragédie, alebo aktérom hrdinského činu.

Už viac ako 100 rokov je prvá pomoc základom činnosti Medzinárodnej federácie spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca (IFRC). Spolu so svojimi 192 členskými národnými spoločnosťami (medzi nimi aj Slovenský Červený kríž) sa IFRC snaží reagovať na núdzové situácie vo všetkých častiach sveta a tiež pomáhať postihnutému obyvateľstvu bez diskriminácie. S podporou Globálneho referenčného centra prvej pomoci (GFARC) je IFRC vedúcim poskytovateľom prvej pomoci v oblasti starostlivosti a odbornej prípravy na celom svete. Národné spoločnosti Červeného kríža a Červeného polmesiaca každoročne vyškolia viac ako 23 miliónov ľudí na záchranu.

Téma 2022: Celoživotné vzdelávanie v oblasti prvej pomoci

Svetový deň prvej pomoci sa pod týmto názvom pripomína od roku 2003, vždy druhú septembrovú sobotu a jeho iniciátorom je Medzinárodná federácia spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca (IFRC). Cieľom tejto iniciatívy je zvýšiť povedomie laickej verejnosti o významnej úlohe prvej pomoci v každodenných a krízových situáciách. Zásadnú úlohu pri šírení osvety a poskytovaní kurzov prvej pomoci a zručností na záchranu životov majú národné spoločnosti Červeného kríža. Na našom území to je práve Slovenský Červený kríž (SČK). Výučba a poskytovanie prvej pomoci je jednou z jej hlavných činností. Témou tohtoročného svetového dňa prvej pomoci je dostupnosť kurzov prvej pomoci pre všetky vekové kategórie: deti, dospelých aj starších ľudí.

SČK začína s výučbou poskytovania prvej pomoci u najmenších detí v materských školách. V oboznamovaní sa s prvou pomocou pokračuje u žiakov základných škôl. Mnohí školitelia prvej pomoci SČK sú z radov pedagógov a vyučujú prvú pomoc ako nepovinný predmet na základných a stredných školách. Študenti stredných škôl si vedomosti zopakujú v kurzoch prvej pomoci pri príprave na vodičský preukaz. Školitelia, dobrovoľníci a členovia SČK sú v prvej pomoci pravidelne preškoľovaní.

Územné spolky SČK realizujú výučbu prvej pomoci prostredníctvom 8, 16 a 33-hodinových akreditovaných kurzov prvej pomoci. Kurzy sa uskutočňujú počas celého roka a sú určené širokej verejnosti – študentom, aktívnym mladým ľuďom, rodičom, účastníkom cestnej premávky, seniorom a pod. Vedú ich lekári, záchranári a profesionáli z praxe. SČK zabezpečuje kontinuálnu platnosť akreditácií svojich kurzov v spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR. Výučbové miesta disponujú modernými metodickými pomôckami i resuscitačnými figurínami.

Národné spoločnosti Červeného kríža a Červeného polmesiaca každoročne vyškolia viac ako 23 miliónov ľudí na záchranu života prostredníctvom prvej pomoci. Na Slovensku sa minulý rok vyškolilo cez Slovenský Červený kríž 9 733 ľudí z radov laickej verejnosti. Kvalitu kurzov, školení a prednášok o poskytovaní prvej pomoci zabezpečujú kvalifikovaní inštruktori, školitelia a tréneri. V roku 2021 SČK vyškolil 34 inštruktorov kurzov prvej pomoci, ktorí sa následne aktívne podieľali na výučbe laickej prvej pomoci naprieč celým Slovenskom.

Znalosti o prvej pomoci by mali byť dostupné pre každého. Každý môže zachrániť život. Občania sú prvým článkom reťazca správania prežitia. Šírenie vzdelávania a postupov v oblasti prvej pomoci zvyšuje sebestačnosť, bezpečnosť a odolnosť komunít. Prvá pomoc je neoddeliteľnou súčasťou širšieho rozvojového prístupu v rámci cieľov IFRC a jeho Globálnej stratégie 2030, ktoré sú zamerané na zníženie následkov katastrof, počtu úmrtí a chorôb a na zvýšenie kapacít miestnych komunít a občianskej spoločnosti. Viac informácií o kurzoch prvej pomoci nájdete na https://redcross.sk/kurzy/ prípadne sa môžete o kurzoch v Dobšinej informovať prostredníctvom MS SČK na čísle 0918 615 188.

SČK Bratislava

Petroltrans rally Team znovu bodoval

Ďalším podujatím započítavaným do seriálu Central European Zone (CEZ) sa v dňoch 8. – 10. 9. 2022 uskutočnilo 11.Kärcher Rally Kumrovec 2022. Na tomto podujatí nás v Chorvátsku reprezentovala posádka Petroltrans Rally Teamu Ing. Vlastimil Majerčák a Ing. Jakub Slovák na vozidle Ford Fiesta Rally3. Usporiadateľ pripravil trať o celkovej dĺžke 163 km rozdelenú do dvoch dní s 9. rýchlostnými vložkami o dĺžke 76,42 km. Súťaž začala ohliadkou trate, ktorá viedla nádherným prostredím.

V. Majerčák: „ Rýchlostné skúšky sú technické s nespočetným množstvom horizontov na úzkom šmykľavom asfalte. Sú to iné RS ako sa jazdia u nás. Páčia sa nám a v podstate sa na niektorých jazdia aj majstrovstvá sveta. Pevne verím, že to máme aj ako takú predprípravu na budúci rok, pretože veľmi radi by sme opäť štartovali na WRC Croatia.“

J,Slovák: „ Veľmi pekné trate, no zároveň veľmi náročné. Už teraz vieme, že s najväčšou pravdepodobnosťou bude piatkový večerný štart na vode. Tešíme sa!“

Piatkový shakedown preveril techniku aj posádku. Uistil všetkých, že tímoví mechanici opäť odviedli kus dobrej práce a všetko funguje tak ako má. Všetko bolo pripravené na večerný štart do diváckej superšpeciálky, ktorá sa i š l a

pokračovanie str. 8

KST: **40. ročník prechodov na počesť SNP**

Na náš výročný, už 40. prechod SNP sme si vybrali turistickú oblasť u našich susedov v Českej republike. Vyrazili sme autobusom z Dobšinej 25. 8. 2022 o 22-ej hodine, smer Krkonoše. Po celonočnej ceste sme sa ponaťahovali, občerstvili a okolo 8-ej za krásneho počasia vyrazili na Sněžku. Na Sněžke sme sa všetci počkali a jedna skupina išla dole cez Obří dul a druhá využila možnosť ísť dole lanovkou a ušetriť si nohy a čas na prehliadku Pece pod Sněžkou. Odtiaľ sme sa spolu presunuli do Veľkej Úpy, kde sme boli ubytovaní. V sobotu ráno sme sa odviezli autobusom do západnej časti Krkonoš a prešli sme od Vrbatovej boudy cez Pančavský vodopád na Labskú boudu a prameň Labe, kde sa nám

všade naskytli krásne výhľady. Po turistike nám ešte vyšiel čas, tak sme cestou na ubytovanie zašli do Špindlerovho Mlyna na krátku prehliadku známeho lyžiarskeho strediska.

Večer sme už tradične mali spoločné posedenie, kde sa zhrnuli zážitky predošlých dní a pospomínalo na predchádzajúce ročníky.

V nedeľu sme si naložili batožinu do autobusu a vyrazili pešo cez Černohorské rašelinište na Černú horu a odtiaľ lanovkou, na kolobežke alebo peši do kúpeľného mestečka Janské Lázně. Po prehliadke kolonády sme nastúpili do nášho autobusu, ktorý nás odviezol na záverečnú čerešničku na torte a tou boli Adršpašské skály, ktoré nás doslova očarili svojou krásou. O 19-ej sme mali zraz pri autobuse, kde každý účastník prechodu dostal už tradične účastnícky list a vyrazili sme síce unavení, ale plní zážitkov na cestu domov. Jubilejného 40. ročníka sa zúčastnilo 45 turistov, ktorým ďakujem za účasť aj disciplínu a teším sa na ďalší ročník.

V ROKU 2022 NÁS EŠTE ČAKAJÚ ĎALŠIE PLÁNOVANÉ AKCIE:

15.9.2022 turistika do Vysokých Tatier
8.10. 2022 brigáda na chate Rita na Čuntave.

Najvýznamnejšie udalosti nášho klubu nás čakajú v dňoch 19. - 31. 10. 2022, a to oslavy 100 rokov organizovanej turistiky v Dobšinej, na ktoré Vás srdečne pozývam.

PROGRAM OSLÁV:

19.10.2022
Otvorenie výstavy 100 rokov organizovanej turistiky v Dobšinej, ktorá bude nainštalovaná na Mestskom úrade do 31.10.2022
20.10.2022 o 16:00
Slávnostná recepcia spojená s krstom knihy Štefánie Šarkányovej „História turistiky v Dobšinej“ s prezentáciou historických záberov turistiky a z činnosti KST
22.10. 2022
Ukončenie letnej turistickej sezóny 2022 na chate Rita na Čuntave, ktoré sa bude niesť v duchu osláv 100. výročia

Petroltrans rally Team znovu bodoval

dokončenie zo str. 7

ako prvé dve piatkové RS. Samozrejme, ako sa predpokladalo, štartovalo sa na vode. Naša posádka bez najmenších problémov absolvovala túto prvú etapu vo výbornom tempe . Dosiahnuté časy napovedali, že bojovať naplno sa bude od začiatku. Posádka prespáva do druhej etapy na prvom mieste vo svojej triede ako aj v CEZ2 .

Ráno sa počasie umúdrilo a pokračovalo sa ďalšími RS z ktorých tento deň posádku čakala aj trikrát RS Kumrovec.

V.Majerčák: „ Ide sa nám dobre, zatiaľ po prvej sekcii aj technika bez problémov. Dobre sme zvolili nastavenia aj pneumatiky. RS Kumrovec poznám už som ju v minulosti išiel a mám ju rád. Užívame si to s Kubom a samozrejme sa stále snažíme aj o čo najlepší čas.“

V ďalšej sekcii po servisnej zóne posádka opäť absolvovala trojicu rýchlostných skúšok. Tu sa vyskytol problém, ktorý mal za následok obrovskú teplotu v kokpite Fiestičky. Napriek tomu naša posádka pokračovala ďalej a stále zrýchľovala. Na záver už čakala len spomínaná RS Kumrovec ako Power Stage.

V. Majerčák: „ Všetko fungovalo, myslím, že to bolo vidieť aj na našich časoch no odrazu sme mali v aute saunu a tá teplota bola obrovská. Vydržali sme to a nepoľavili z tempa. Tešíme sa, že technika vydržala a sme v cieli. S výsledkom sme veľmi spokojní.“

J.Slovák: „ Na posledných RS sme mali v aute hotové peklo, ani si netrúfam tipnúť koľko stupňov bolo v kabíne no myslím, že v saune je chladnejšie. Dali sme to! Sme síce trošku uvarení, ale úspešne v cieli. Máme ďalšie body čo nás teší a samozrejme sme si to užili.“

Vlasto s Kubom získali plný počet bodov v hodnotení CEZ2 za

prvé miesto čím si upevnili celkové vedenie v tejto kategórii. V absolútnom poradí končí naša posádka na perfektnom 9. mieste. Považujeme dosiahnutý výsledok za nadočakávanie splnené ciele. Poďakovanie patrí celému tímu, partnerom a samozrejme vám fanúšikom za podporu. Posádke GRATULUJEME bolo to skvelé. Ďalším naším podujatím CEZ bude Rally Košice.

Ján Slovák PTRT

DOBŠINSKÉ NOVINY – **vydáva Mesto Dobšiná,** ul. SNP 554, 049 25 Dobšiná, na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Dobšinej č.58–7/V.–2007 **IČO:** 00328197 Vychádza 12x do roka. **Evidenčné číslo MK SR:** EV 3271/09, **ISSN 1338-7375 Šéfredaktor:** Anna Macková **Redaktor:** Juraj Karika **Redakčná rada:** Mgr. Christína Brnčíková, Vladimír Václavík, Mgr. Etela Kukurová **Adresa redakcie:** Kultúrny dom, Námestie baníkov 384, 049 25 Dobšiná, tel.: 058/7941163, **Mob:** +421918615188 **Mail:** dobsinske.noviny@dobsina.sk **Grafická úprava a tlač:** Jaroslav Verlík, DIGITAL PRO, s.r.o, www.digitalpro.sk. Uverejnené príspevky od dopisovateľov nehonorujeme. Za pravdivosť príspevku zodpovedá autor. Všetky práva vyhradené!